

PRAVIDLA PARAVOLTIŽE 2021

Toto vydání Pravidel paravoltiže je platné jako pravidla jezdeckého sportu sportovců se zdravotním postižením v ČR od 1. 4. 2019 a bez dalších úprav platná i v roce 2021.

Pravidla jsou vytvořena ve spolupráci s Českou hiporehabilitační společností.

Copyright © 2020 Česká jezdecká federace

Pravidla jsou chráněna autorskými právy ČJF. Jakýkoli neautorizovaný zásah nebo použití kterékoli části pravidel za jiným účelem, než na schválených akcích pod hlavičkou ČJF nebo ČHS je přísně zakázán.

Česká jezdecká federace

Zátokova 100/2

160 17 Praha 6

OBSAH

PREAMBULE	3
FEI/ČJF KODEX CHOVÁNÍ	4
KAPITOLA I – ÚVODNÍ USTANOVENÍ	6
ČLÁNEK 001: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	6
ČLÁNEK 002: PRIORITA PRAVIDEL	6
KAPITOLA II – ZÁVODY	6
ČLÁNEK 003: TYPY ZÁVODŮ.....	6
ČLÁNEK 004: NÁRODNÍ A PŘÁTELSKÉ ZÁVODY	6
ČLÁNEK 005: MISTROVSTVÍ ČR	6
ČLÁNEK 006: SOUTĚŽE.....	7
KAPITOLA III – PŘIHLÁŠKY A SOUTĚŽÍCI	8
ČLÁNEK 007: POZVÁNKY.....	8
ČLÁNEK 008: PŘIHLÁŠKY	8
ČLÁNEK 009: PARAVOLTIŽÉŘI	8
ČLÁNEK 010: PARAVOLTIŽNÍ KONĚ	8
ČLÁNEK 011: PROHLÍDKA KONÍ	8
ČLÁNEK 012: LONŽÉR.....	9
ČLÁNEK 013: VEDOUcí VÝPRAVY.....	9
ČLÁNEK 014: POZDRAV.....	9
ČLÁNEK 015: ÚBOR.....	9
ČLÁNEK 016: POSTROJ VOLTIŽNÍHO KONĚ.....	9
ČLÁNEK 017: NÁKLADY A VÝLOHY	10
ČLÁNEK 018: CENY.....	10
ČLÁNEK 019: HRUBÉ ZACHÁZENÍ S KONĚM A DOPING	10
ČLÁNEK 020: OFICIÁLNÍ OSOBY	10
KAPITOLA IV – SOUTĚŽE	11
ČLÁNEK 021: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	11
KAPITOLA V - SOUTĚŽ SKUPIN	12
ČLÁNEK 022: SOUTĚŽ SKUPIN.....	12
ČLÁNEK 023: VOLNÁ SESTAVA SKUPIN.....	12
ČLÁNEK 024: ZNÁMKY	12
ČLÁNEK 025: HODNOCENÍ POVINNÝCH SESTAV SKUPIN	12
ČLÁNEK 026: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY SKUPIN	13
KAPITOLA V – SOUTĚŽE PARAVOLTIŽNÍCH DVOJIC	14
ČLÁNEK 027: VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ	14
ČLÁNEK 028: POVINNÁ SESTAVA.....	14
ČLÁNEK 029: VOLNÁ SESTAVA.....	14
ČLÁNEK 030: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY DVOJIC	14

KAPITOLA VI – SOUTĚŽE JEDNOTLIVCŮ	14
ČLÁNEK 031: VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ	14
ČLÁNEK 032: POVINNÁ SESTAVA.....	15
ČLÁNEK 033: HODNOCENÍ POVINNÉ SESTAVY	15
ČLÁNEK 034: VOLNÁ SESTAVA.....	15
ČLÁNEK 035: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY	15
PŘÍLOHY K PRAVIDLŮM PARAVOLTIŽE	16

PREAMBULE

Současná Pravidla paravoltiže pro cvičence se zdravotním postižením jsou 9. opraveným vydáním, platným od **1.4.2019 a bez dalších úprav i v roce 2021.**

Všechny předcházející texty zabývající se touto otázkou jsou jimi nahrazeny.

Pravidla musí být doplněna o Předpisy, Všeobecná pravidla ČJF, Veterinární pravidla a Směrnice pro rozhodčí.

Ne každá eventualita může být zahrnuta v těchto Pravidlech. V případě nepředpokládaných a výjimečných událostí je povinností poroty rozhodnout ve sportovním duchu, s přihlédnutím k co nejbližšímu výkladu těchto Pravidel.

FEI/ČJF KODEX CHOVÁNÍ

Mezinárodní jezdecká federace (FEI) a Česká jezdecká federace (ČJF) žádá všechny, kteří jsou propojeni s jezdeckým sportem, aby se řídili FEI/ČJF Kodexem chování.

Pohoda a zdraví koně musí být vždy prvořadé a nesmí nikdy být podřízené soutěžním nebo obchodním vlivům. Zvláště musí být přihlíženo k následujícím bodům:

1. Všeobecný prospěch

a) Dobrý management

Ustájení a krmení koní musí odpovídat dobrému managementu. Kůň musí mít vždy k dispozici čistou a kvalitní píci, vodu a krmivo.

b) Tréninkové metody

Tréninkové metody musí odpovídat fyzické kondici koně a úrovni disciplín, kterých se účastní. Nesmí být použita jakákoliv tréninková metoda, která by koně zneužívala nebo mu působila strach.

c) Kování a výstroj

Kování a péče o nohy koně musí být na vysoké úrovni. Výstroj musí být sestavena tak, aby dobře padla a nepůsobila bolest či zranění.

d) Převrava

Koně musí být během přepravy chráněni před zraněními a ostatními riziky. Převravníky musí být bezpečné, se zajištěnou ventilací, udržované, pravidelně dezinfikované a řízené zkušeným řidičem. Při manipulaci s koněm musí být přítomni zkušení ošetřovatelé.

e) Doprava

V souladu se současnými pravidly FEI musí být všechny cesty dobře plánované, s pravidelnými přestávkami, které umožňují nakrmení a napojení koně.

2. Sportovní způsobilost

a) Kondice a způsobilost

Koně a sportovci musí být v kondici a zcela zdraví a způsobilí, aby jim byla povolena účast na závodech.

Koním musí být dopřán dostatečný odpočinek mezi tréninky a soutěžemi, stejně tak po transportu.

b) Zdravotní stav

Kůň, u kterého je podezření na zdravotní potíže, by se závodů neměl účastnit/v závodech pokračovat.

V případě pochybností je třeba vyhledat veterináře ke konzultaci.

c) Dopink a medikace

Dopink a medikace jsou považovány za závažné narušení pohody a zdraví koně a nebudou tolerovány. Po jakémkoliv veterinárním zákroku musí být zajištěna před účastí na závodech dostatečně dlouhá doba na rekonvalescenci.

d) Chirurgické zákroky

Jakýkoliv chirurgický zákrok, který ohrožuje pohodu a zdraví soutěžícího koně nebo bezpečnost ostatních koní nebo sportovců, nesmí být povolen.

e) Březí klisny/klisny krátce po porodu

Klisny, které jsou březí déle než čtyři měsíce nebo klisny krátce po porodu, se nesmí účastnit závodů.

f) Zneužívání jezdeckých pomůcek

Zneužívání jezdeckých pomůcek (bičů, ostruh atd.) nebude tolerováno.

3. Závody nesmí ovlivnit pohodu a zdraví koně

a) Soutěžní areály

Koně musí trénovat a soutěžit pouze ve vhodných a bezpečných areálech. Všechny překážky musí být stavěné s ohledem na bezpečnost koní.

b) Povrchy

Všechny povrchy, na kterých se koně pohybují, trénují nebo soutěží, musí být připraveny tak, aby vyloučily možnost zranění.

c) Extrémně teplé počasí

Pokud by z důvodu extrémně teplého počasí mělo dojít k ohrožení pohody a zdraví koně, soutěž se nesmí konat. Dále musí být zajištěna možnost rychlého zchlazení koní po soutěži.

d) Ustájení na závodech

Stáje musí být bezpečné, hygienické, pohodlné, s dobrou ventilací a dostatečně prostorné. Čerstvá voda a užitková voda musí být vždy k dispozici.

4. Humánní zacházení s koňmi

a) Veterinární péče

Na závodech musí být vždy k dispozici veterinář. Pokud je kůň zraněn nebo vyčerpan během soutěže, jezdec musí sesednout a veterinář musí koně zkontrolovat.

b) Doporučená zdravotní zařízení

Pokud je to nezbytné, kůň by měl být transportován do nejbližšího zdravotního zařízení k další léčbě. Zraněným koním musí být poskytnuta plnohodnotná podpůrná léčba před převozem.

c) Zranění během soutěží

Následky zranění utrpěných během soutěží by měly být monitorovány. Povrch soutěžního areálu, frekvence soutěží a další rizikové faktory by měly být důkladně prověřovány tak, aby minimalizovaly možnosti zranění.

d) Eutanázie

Pokud jsou zranění rozsáhlá a kůň musí být utracen, učiní tak humánním způsobem veterinář, a to co nejrychleji, aby minimalizoval bolest.

e) Ukončení aktivní soutěžní činnosti

Veškeré úsilí musí směřovat k tomu, aby koním byla věnována řádná pozornost i po ukončení jejich aktivní sportovní činnosti a aby s nimi bylo zacházeno humánně.

5. Vzdělávání

FEI důrazně žádá všechny osoby zainteresované v jezdeckém sportu, aby se snažily dosáhnout co nejvyšší úrovně vzdělání ve své specializaci.

Kodex chování může být příležitostně aktualizován a názory všech jsou vítány. Pozornost bude věnována dalším výzkumům ohledně pohody a zdraví koní, které FEI podporuje.

KAPITOLA I – ÚVODNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 001: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Stálý rozvoj paravoltižního sportu vyvolal potřebu výrazných změn. Tato Pravidla si kladou za úkol sjednotit danou disciplínu. Vychází z Pravidel voltáže s jistou modifikací vzhledem ke zdravotnímu postižení paravoltižních cvičenců.

Dále si kladou za úkol zlepšit nakládání s koňmi a přiblížit soutěže co největšímu počtu cvičenců paravoltiže. Tato Pravidla mají sjednotit rozhodování paravoltiže a upozornit na její specifické problémy.

ČLÁNEK 002: PRIORITA PRAVIDEL

1. Ve všech případech nezahrnutých v těchto Pravidlech je třeba rozhodnout podle základních předpisů o hiporehabilitaci, Všeobecných pravidel, Veterinárních pravidel ČJF, a podle platných Voltážních pravidel.

KAPITOLA II – ZÁVODY

ČLÁNEK 003: TYPY ZÁVODŮ

1. Národní závody a národní mistrovství se musí řídit následujícími články těchto pravidel.
2. Přátelských závodů se mohou účastnit i zahraniční soutěžící.

ČLÁNEK 004: NÁRODNÍ A PŘÁTELSKÉ ZÁVODY

1. Mistrovská soutěž je soutěží, zůstanou-li na startovní listině po jejím uzavření nejméně 3 jednotlivci, 3 dvojice nebo 3 skupiny z nejméně dvou subjektů.
2. Národní závody se mohou konat na barelu nebo na koni.
3. Mistrovství ČR se může konat pouze na koni.
4. Cvičenec má povoleno cvičit na jedněch závodech jako jednotlivce, ve skupině a ve dvojici.

ČLÁNEK 005: MISTROVSTVÍ ČR

1. Mistrovství musí být organizováno přísně v souladu se Všeobecnými a Veterinárními pravidly ČJF a specifickými pravidly této disciplíny.
2. Organizační výbor má dovoleno zvat účastníky z jiných států. V tomto případě jde o „otevřené mistrovství“, ve kterém účastníci z jiných států nemohou získat medaile a tituly.
3. Kvalifikační kritéria jsou součástí STP (sportovně-technických podmínek) pro příslušný rok.
4. Mistrovství se mohou konat jen v hale nebo alespoň na krytém voltážním kruhu v souladu s ustanovením rozpisu.

ČLÁNEK 006: SOUTĚŽE

1. Kůň je veden lonžérem v kroku na kruhu na levou nebo pravou ruku.
2. Vedení koně na kruhu na pravou ruku je povoleno jen v povinných sestavách.

JEDNOTLIVCI

3. Kategorie jednotlivců:

TP2	tělesné postižení 2. stupně (těžké tělesné postižení)
TP1	tělesné postižení 1. stupně (lehčí tělesné postižení)
MP2	mentální postižení 2. stupně (středně těžké a těžké mentální postižení)
MP1	mentální postižení 1. stupně (lehké mentální postižení)
LPP	lehké postižení psychické
LPT	lehké postižení tělesné
ZO	zdravotní omezení

Specifikace kategorií v dodatku pravidel o klasifikaci postižení (Příloha č. 7).

4. V soutěži jednotlivců nejsou kategorie rozděleny na mužské a ženské.
5. Pokud se soutěže zúčastní méně než 3 soutěžící jedné kategorie, bude jejich kategorie sloučena a hodnocena s nejbližší kategorií postižení.

DVOJICE

6. Paravoltižní dvojice je složena ze dvou voltižérů, bez ohledu na pohlaví a typ postižení.
7. Kategorie dvojic:

MTP	smíšené postižení mentální a tělesné; mentální a mentální nebo tělesné a tělesné
SP	smíšené postižení kromě dvojice popsané v kategorii MTP
8. Pokud se soutěže zúčastní méně než 3 dvojice jedné kategorie, bude jejich kategorie sloučena a hodnocena s nejbližší kategorií postižení.
9. Cvičenec kategorie ZO může sestavit dvojici pouze s cvičencem z jiné kategorie.

SKUPINY

10. Paravoltižní skupiny mohou být smíšené, složené ze 3-5 voltižérů, bez ohledu na pohlaví.
11. Kategorie skupin:

SH	smíšené postižení. Ve skupině musí být zastoupeny alespoň dvě kategorie postižení.
----	--

KAPITOLA III – PŘIHLÁŠKY A SOUTĚŽÍ

ČLÁNEK 007: POZVÁNKY

1. Jako pozvánka na závody slouží rozpis závodů, schválený paravoltižní sekci ČHS a voltižní komisí ČJF.
2. Po jeho schválení dává pořadatel rozpis na vědomí ČJF a ČHS vložením do JIS.
3. Pozvánky by měly obsahovat podmínky ubytování, stravování cvičenců a ustájení koní, viz. Všeobecná pravidla.

ČLÁNEK 008: PŘIHLÁŠKY

1. Datum uzávěrky přihlášek určí organizační výbor. Po uzávěrce přihlášek nebude na ostatní brán zřetel. Toto opatření vyplývá z nutnosti včasného zadání údajů do PC.
2. Jmenovité přihlášky musí obsahovat jmenný seznam skupin, dvojic, jednotlivců, věk, kategorii, jméno klubu nebo organizace, jména koní a lonžérů.

ČLÁNEK 009: PARAVOLTIŽĚŘI

1. Podmínkou účasti je, že cvičenec má trvalé, ověřitelné a měřitelné fyzické, zrakové, mentální nebo duševní postižení podložené vyjádřením lékaře/odborného pracovníka a splňuje minimální kritéria zařazení do skupiny podle klasifikace postižení.
2. Minimální věková hranice pro začlenění do soutěží na koni je dosažení 8 let v daném roce. Horní věková hranice není omezena.
3. Minimální věková hranice pro začlenění do soutěží na barelu je dosažení 4 let v daném roce. Horní věková hranice není omezena.
4. Cvičenci paravoltiže musí mít platnou registraci ČJF pro daný soutěžní rok (viz dokument ČJF z r.2007 „Způsob začlenění disciplíny parajezdectví do ČJF“) a klasifikační průkaz (Příloha 8).
5. Cvičenci paravoltiže se mohou na jedněch závodech zúčastnit soutěží jednotlivců, dvojic i skupin.
6. Na všech závodech vedoucí ekipy nebo jiná odpovědná osoba musí mít průkazy pojištění všech cvičenců paravoltiže a zodpovídá za způsobilost cvičence.

ČLÁNEK 010: PARAVOLTIŽNÍ KONĚ

1. Kůň na paravoltižních závodech musí být minimálně 5 let starý.
2. Podmínkou startu nového koně je splnění paravoltižní lonžovací úlohy minimálně na 50 %. Lonžovací úloha viz. Příloha paravoltižních pravidel č. 4.
3. Kůň na paravoltižních závodech musí mít licenci ČJF.

ČLÁNEK 011: PROHLÍDKA KONÍ

1. Před první soutěží sbor rozhodčích, ve spolupráci s veterinárním delegátem, prohlédne koně podle pravidel.
2. Během soutěže má hlavní rozhodčí po zazvonění zvonkem možnost prohlédnout nebo vyřadit koně, který kulhá nebo je ve špatném stavu.

ČLÁNEK 012: LONŽÉR

1. Lonžér nemusí mít stejnou oddílovou příslušnost jako voltižér.
2. Lonžér musí mít licenci cvičitele nebo trenéra, nebo musí mít splněnou předepsanou lonžovací zkoušku (viz Příloha č. 4).

ČLÁNEK 013: VEDOUCÍ VÝPRAVY

1. Lonžér, trenér, vychovatel nebo rodič může vystupovat jako vedoucí výpravy, je-li k tomu vybrán vysílající organizací.
2. Musí být nejméně 18 let starý.

ČLÁNEK 014: POZDRAV

1. Ve všech soutěžích, konaných ve voltižním kruhu a pod dozorem sboru rozhodčích, musí každý voltižér a lonžér pozdravit hlavního rozhodčího jako projev zdvořilosti před a po skončení soutěže.
2. Hlavní rozhodčí dává zvonkem pokyn k možnosti zahájení cvičení.
3. Nástup, odchod a způsob pozdravu jsou ponechány na soutěžících, ale měly by být bez zbytečných efektů.
4. Hlavní rozhodčí by měl odpovědět na pozdrav.
5. Nástup a odchod může být doplněn hudbou, pokud hlavní rozhodčí nerozhodne jinak.
6. Cvičenec zahajuje cvičení náskokem samostatně nebo s dopomocí. Nejsou povoleny rampy a schůdky.

ČLÁNEK 015: ÚBOR

1. Úbor voltižéra musí být bezpečný, padnoucí a vhodný pro jezdecký sport. Dovoleny jsou našité ploché látkové aplikace a potisky v různých barvách. Při nedodržení a po upozornění rozhodčím sborem je cvičenec povinen patřičně úbor upravit. V případě neuposlechnutí bude cvičenec ze závodu vyřazen.
2. Je dovoleno použít připevněnou sukýnku k dresu, a to takové délky, aby při překlopení vzhůru sahala cvičenci max. do podpaží.
3. V soutěži skupin a dvojic se doporučují úbory působící jednotným dojmem.
4. Úbor lonžéra by měl být decentní a odpovídající danému sportu.
5. Doporučuje se úprava vlasů s ohledem na bezpečnost cvičence.

ČLÁNEK 016: POSTROJ VOLTIŽNÍHO KONĚ

1. Postroj voltižního koně tvoří následující:
  - uzdečka (gumové udidlo je povoleno, viz. příloha k paravoltižním pravidlům č. 5);
  - dvě vyvazovací otěže;
  - voltižní pás s poduškou a podbřišníkem.
2. Bandáže nebo kamaše je možné použít.
3. Kryty uší jsou povoleny, ucpávky uší nejsou povoleny.

4. Kůň nosí identifikační číslo přidělené pořadatelem při příjezdu po celou dobu soutěže, viz Voltižní pravidla, Článek 719.6 Identifikační číslo.
5. Může se závodit na libovolných madlech.
6. Povolená udidla a nánosníky viz. Příloha k paravoltižním pravidlům 6,7.
7. Průvlečné nebo pomocné otěže nejsou povoleny.
8. Lonž musí být připevněna k vnitřnímu kroužku udidla (ne přes hlavu nebo do vnějšího kroužku).
9. Zádová poduška (volitelná) může být kdykoliv kontrolována rozhodčím a musí mít následující parametry:
  - max. 80 cm od zadního okraje pásu do konce podušky;
  - max. 25 cm od předního okraje pásu ke krku koně;
  - max. 90 cm od jedné strany ke druhé (kontrolováno na koni, povolená odchylka nesmí přesáhnout 3 cm, tj. 93 cm);
  - max. 3 cm silná včetně pokrývky;
  - max. celková délka 1.10 m včetně 25 cm před voltižním pásem.
10. Gelová podložka je povolena.
11. Použití jakékoliv jiné výstroje nebo jiné nebo nesprávné použití povolené výstroje bude znamenat vyloučení.

ČLÁNEK 017: NÁKLADY A VÝLOHY

1. Náklady na závody upravuje schválený rozpis závodů.
2. Pořadatel zajistí ubytování členů ekipy s cenami dle rozpisu, pokud je dostatečně dopředu nahlášen počet osob.
3. Pořadatel zajistí ustájení koní s cenami dle rozpisu, pokud je dostatečně dopředu nahlášeno.

ČLÁNEK 018: CENY

1. Na národních závodech obdrží každý cvičenec ve všech soutěžích stužku (flotu).
2. Na mistrovství obdrží první 3 cvičenci v každé kategorii medaile.

ČLÁNEK 019: HRUBÉ ZACHÁZENÍ S KONĚM A DOPING

1. Platí Všeobecná pravidla a Veterinární pravidla (čl. 143, 146, 1013).

ČLÁNEK 020: OFICIÁLNÍ OSOBY

1. Na závodech jsou přítomni tři rozhodčí s kvalifikací paravoltiže ČHS nebo ČJF. Ve výjimečných případech mohou rozhodovat dva rozhodčí se souhlasem všech zúčastněných příslušného závodu.
2. Rozhodčí musí být umístěn v A, B, C.
3. Rozmístění rozhodčích určuje hlavní rozhodčí.
4. Na mistrovství ČR se doporučuje účast 4 rozhodčích, umístěných v A, B, C a D.
5. Technickým delegátem na mistrovství může být rozhodčí nebo osoba proškolená ČJF nebo FEI na pozici technického delegáta nebo stewarda (komisaře).

KAPITOLA IV – SOUTĚŽE

ČLÁNEK 021: VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

1. Paravoltižní soutěže se musí konat v souladu s Všeobecnými pravidly ČJF a platnými Pravidly paravoltiže (viz Preambule).
2. Kůň je veden lonžérem v kroku na levou/ pravou ruku na kruhu o minimálním průměru 15 m, raději více.
3. Je doporučeno předvádět povinné a volné sestavy s hudebním doprovodem. Medium, na kterém má být hudební doprovod předán, určuje rozpis závodu.
4. Výběr hudby je libovolný, bez žádného omezení.
5. Pro všechny paravoltižní kategorie v povinné sestavě je předvedeno pět cviků v jednom bloku:
  - základní sed
  - holubička
  - mlýn
  - klek s upažením
  - seskok přednožkou dovnitř

KAPITOLA V - SOUTĚŽ SKUPIN

ČLÁNEK 022: SOUTĚŽ SKUPIN

1. Soutěže paravoltižních skupin se mohou pořádat pro kategorie:
SP skupina složená ze smíšeného postižení ZO, LP, MP a TP
MTP skupina složená z mentálního a tělesného postižení
2. Paravoltižní soutěž skupin se skládá ze dvou sestav – povinné sestavy a volné sestavy.
3. Všechny sestavy musí být předvedeny v kroku.
4. Všichni cvičenci skupiny musí absolvovat povinnou sestavu a alespoň jeden cvik ve volné sestavě.
5. Skupina musí odcvičit nejméně 8 cviků a nejvíce 15 cviků.
6. Soutěžní skupina se skládá z lonžéra, koně a 3-5 cvičenců.

ČLÁNEK 023: VOLNÁ SESTAVA SKUPIN

1. Ve volné sestavě mají cvičenci příležitost předvést své umění. Mohou si naplánovat vlastní sestavu s ohledem na své schopnosti.
2. Na koni nesmí být ve stejný okamžik víc jak dva cvičenci. Alespoň jeden musí zůstat v kontaktu s koněm.
3. Volná sestava se skládá ze statických a dynamických cviků, ze cviků jednotlivců a dvojic.
4. Aby mohla být započtena známka za obtížnost statického cviku, musí být cvik proveden nejméně po dobu tří kroků koně.
5. Dynamický cvik bude započten, pokud se během provádění pohybu cvičence mění jeho těžiště vzhledem ke koni.
6. Náskoky se nezahrnují do hodnocení.

ČLÁNEK 024: ZNÁMKY

1. Následující známky platí pro hodnocení povinné sestavy, volné sestavy a pro hodnocení celkového dojmu:

10	vynikající	4	nedostatečný
9	velmi dobrý	3	téměř špatný
8	dobrá	2	špatný
7	dosti dobrý	1	velmi špatný
6	uspokojivý	0	nepředveden, nebo „výsledek srážek“
5	dostatečný		

ČLÁNEK 025: HODNOCENÍ POVINNÝCH SESTAV SKUPIN

1. Maximální známka je 10. Desetiny jsou povoleny.
2. Z výsledných průměrů známek každého cvičence se vypočítá průměrná výsledná známka skupiny.
3. Bodové srážky v povinných sestavách:
Dle aktuální Směrnice paravoltiže pro rozhodčí.

ČLÁNEK 026: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY SKUPIN

1. Volná sestava je hodnocena třemi známkami:

- celkový dojem   koeficient x1
- technické provedení   koeficient x2
- obtížnost   koeficient x1
- kůň se nehodnotí

2. Hodnocení stupně obtížnosti:

Cviky jsou rozděleny podle obtížnosti do tří stupňů obtížnosti:

- těžké cviky   (D)   1,0 bodů
- středně těžké cviky   (M)   0,8 bodů
- lehké cviky   (E)   0,5 bodů

3. Kategorizace cviků dle Směrnic pro paravoltiž.

4. Riskantní cviky jsou zakázané.

KAPITOLA V – SOUTĚŽE PARAVOLTIŽNÍCH DVOJIC

ČLÁNEK 027: VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

1. Soutěže paravoltižních dvojic se mohou pořádat pro kategorie LP, SP, MTP a ZO.
2. Kůň je veden lonžérem v kroku na levou ruku na kruhu o minimálním průměru 15m, raději více.
3. Soutěž dvojic se skládá z povinné sestavy a z volné sestavy.

ČLÁNEK 028: POVINNÁ SESTAVA

Viz. Článek 021.

ČLÁNEK 029: VOLNÁ SESTAVA

1. Ve volné sestavě mají cvičenci příležitost předvést své umění. Mohou si naplánovat vlastní sestavu s ohledem na své schopnosti.
2. Dvojice musí zůstat v kontaktu s koněm po celou dobu sestavy.
3. Ve dvojici cvičenci musí odcvičit společně nejméně 7 cviků a maximálně 12 cviků.
4. Sestava dvojic se skládá ze statických a dynamických cviků.
5. Aby mohla být započtena známka za obtížnost statického cviku, musí být cvik proveden nejméně po dobu tří kroků koně.

ČLÁNEK 030: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY DVOJIC

Viz Článek 026.

KAPITOLA VI – SOUTĚŽE JEDNOTLIVCŮ

ČLÁNEK 031: VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

1. Soutěže jednotlivců se musí konat v souladu s Všeobecnými pravidly a Směrnicemi pro rozhodčí paravoltiže.
2. Soutěže paravoltižních jednotlivců se mohou pořádat pro kategorie LP (lehké postižení), MP (mentální postižení), TP (tělesné postižení) a ZO (zdravotní omezení).
3. Cvičenci jsou doprovázeni lonžérem a voltižním koněm.
4. U voltižérů s těžkým a/nebo mentálním postižením je povolen doprovod asistenta/trenéra podél koně pro jejich bezpečnost, ale nesmí cvičence přidržovat.
5. U těžkých mentálních postižení je povolena slovní nápověda lonžérem/asistentem/trenérem.
6. Paravoltižní soutěže jednotlivců se skládají ze dvou sestav – povinné a volné.

ČLÁNEK 032: POVINNÁ SESTAVA

Viz Článek 021.

ČLÁNEK 033: HODNOCENÍ POVINNÉ SESTAVY

Viz. článek 026.

ČLÁNEK 034: VOLNÁ SESTAVA

1. Volná sestava se skládá ze statických a dynamických cviků.
2. Aby mohla být započtena známka za obtížnost statického cviku, musí být cvik proveden nejméně po dobu tří kroků koně.
3. Cvičenec musí zacvičit na koni minimálně 7 cviků a maximálně 12 cviků.

ČLÁNEK 035: HODNOCENÍ VOLNÉ SESTAVY

Viz. článek 026.

PŘÍLOHY K PRAVIDLŮM PARAVOLTIŽE

Přílohy k pravidlům paravoltiže jsou samostatný dokument, který obsahuje následující:

1. Listina rozhodčího pro jednotlivce
2. Listina rozhodčího pro dvojice
3. Listina rozhodčího pro skupinu
4. Listina rozhodčího pro lonžovací úlohu pro nového koně/lonžéra pro paravoltiž
5. Povolená udidla
6. Nánosníky
7. Dodatek pravidel o klasifikaci postižení
8. Klasifikační průkaz